om hon gripit det ur luften: 'Mamma ta med mig till doktor Winnicott.' "

[1] Min kursivering D. W. W.
[2] Inte förrän betydligt senare fick jag reda på att mamman själv hade fått ett syskon vid just denna ålder. D. W. W.
[3] Eng. "yams", to yam=äta, mumsa. Översättarnas anmärkning.

Första konsultationen (3 februari, 1964)

Föräldrarna hade kommit med Pyret och först var vi alla tillsammans en stund i mottagningsrummet. Gabrielle såg allvarlig ut, och det stod klart för mig att hon hade kommit för att göra ett arbete så snart hon hade satt sin fot innanför dörren.

Jag tog alla tre till väntrummet och försökte sedan få med Pyret tillbaka till mitt rum. Hon var inte riktigt upplagd för den utflykten och på vägen genom gången sade hon till sin mamma:

"Jag är för blyg!"

Inledande kommunikation

Jag tog därför mamman med och bad henne att inte alls hjälpa till; och hon satte sig på soffan med Pyret intill sig. Jag hade redan gjort mig bekant med teddybjörnen som satt på golvet invid skrivbordet. Nu satt jag på golvet i bortre delen av rummet och lekte med leksakerna. Jag sade till Pyret (som jag för tillfället inte kunde se): "Kom hit med teddybjörnen, jag vill visa honom leksakerna." Hon gick genast och hämtade teddybjörnen och hjälpte mig att visa honom leksakerna. Sedan började hon att själv leka med dem. För det mesta tog hon delar till ett tåg ut ur röran av leksaker. Hon sade gång på gång: "Jag har en . . . (vad det nu var)." Efter cirka fem minuter slank mamman ut till väntrummet. Vi lämnade dörren öppen; detta var viktigt för Pyret, som prövade arrangemanget. Sedan började något som togs om och om igen:

Upprättande av kommunikation

"Här är *en till* . . . och här är *en till* . . ." Det var mest godsvagnar och lok, men det tycktes inte vara så viktigt vilken sak hon talade om. Jag tog därför just detta som ett budskap och sade: "*En* baby *till,* Sush-babyn."[1] Det

var tydligen det rätta att säga för nu började hon att ge mig en skildring av hur det var när Sush-babyn kom, så som hon kom ihåg det. Vad hon sade var: "Jag var en baby. Jag låg i sängen; jag sov. Jag hade just fått flaskan." Så följde något om att slicka, som jag uppfattade det, och jag sade: "Sa du att du slickade?" Och hon sade: "Nej, det gjorde jag inte." (Faktum var, fick jag veta senare, att hon aldrig hade fått flaskan, men hon hade sett babyn få flaskan.) Jag upprepade: "Och sen kom *en* baby *till*" för att hjälpa henne vidare med historien om födelsen.

Sedan tog hon ett runt föremål med ett mittstycke, som en gång hade hört till en axel på en vagn. Hon sade: "Var kom den här ifrån?" Jag svarade på frågan och sedan sade jag: "Och var kom babyn ifrån?" Hon svarade: "vaggan". Nu tog hon en liten mansfigur och försökte trycka in den på förarplatsen på en leksaksbil. Den passade inte in för den var för stor; hon försökte stoppa in den genom fönstret och prövade på alla sätt.

"Den vill inte gå in, den har fastnat." Så tog hon en liten pinne och körde in den genom fönstret och sade: "Pinne går in." Jag sade någonting om att mannen sticker in någonting i kvinnan för att göra ett barn. Hon sade: "Jag har en katt. Nästa gång tar jag med katten, en annan dag."

Ångest — byte av ämne

Kontakt med modern — lättnad

Nu ville hon träffa mamma, och hon öppnade dörren. Jag sade något om att prata med teddybjörnen. Det fanns litet ångest som måste bemötas. Jag försökte verbalisera detta: "Du känner dig rädd; har du otäcka drömmar?" Hon sade: "Om bababilen." Mamman hade redan gett mig detta ord i samband med babyn, Sush-babyn.

Nu tog Gabrielle av bandet på ett leksaksfår och satte det runt sin egen hals. Jag sade troligen: "Vad äter bababilen?" Hon svarade: "Jag vet inte. Jag har en blå ... å nej, det var en ballong." (Hon hade tagit med sig en tom ballong och leken hade faktiskt börjat med ett planlöst manipulerande med den ballong som hon nu pratade om.)

Hon tog upp en liten glödlampa med matt yta, på vilken någon hade ritat ett människoansikte. Hon sade: "Rita liten människa." Jag ritade ännu ett människoansikte på lampan. Hon tog de små smultronkorgarna av

plast och sade: "Får jag stoppa in dom här?" Sedan började hon packa allt i lådor på ett mycket bestämt sätt. Det låg en mängd lustiga grejor spridda och omkring åtta lådor av olika slag. Jag sade till henne ungefär så här: "Du gör barn som man lagar mat, samlar ihop allting." Hon gjorde små kommentarer som: "Jag måste städa. Får inte lämna rummet ostädat."

Slutligen var absolut allt, till minsta detalj, packat i sex lådor. Jag undrade hur jag skulle göra vad jag måste göra, och jag förde avsiktligt in något om den svarta mamman: "Är du någonsin arg på mamma?" Jag kopplade ihop idén om en svart mamma med rivaliteten med mamman, beroende på att båda älskar samma man, pappa. Det var alldeles klart att hon var mycket fäst vid sin pappa, och jag kände mig ganska säker när jag gjorde den här tolkningen. På någon nivå måste den vara riktig.

Förnekande av röran

Efter det att hon stoppat undan allt sade hon: "Jag vill hämta pappa och mamma." När vi gick till väntrummet sade hon: "Jag har städat."

Under loppet av allt detta hade Gabrielle samarbetat med mig när hon stoppade undan alla leksakerna under hyllan, även sin egen teddybjörn, och vi knöt fast bandet kring lammets hals igen.

Jag talade sedan med mamman medan pappan var tillsammans med Pyret i väntrummet.

Intervju med modern

Mamman sade att det hade blivit en stor förändring till det sämre hos Pyret på sistone. Hon var inte olydig och hon var snäll mot babyn. Det var svårt att fånga i ord vad som var fel. Men *hon var inte sig själv*. Faktum var att hon vägrade att vara sig själv. Hon sade: "Jag är mamman. Jag är babyn." Hon fick inte kallas för sitt eget namn. Hon pratade med en gäll röst som inte var hennes egen. Om hon talade allvarligt var hennes röst mycket djupare. Som baby var Pyret ovanligt självsäker och trygg. När Susan föddes, märkte mamman omedelbart att Pyret behövde mycket mer uppmärksamhet. Det fanns en sång[2] som var förknippad med att Pyret själv var baby,

men när föräldrarna sjöng den nu grät hon bittert och sade: Sluta. Sjung inte den sången." (Hos mig hade hon nynnat en sång och blev mycket förtjust när jag sade: "Skepp som seglar förbi." Jag fick senare veta att detta var en sång som pappa hade lärt henne.)

Sången hon inte tyckte om var en tysk melodi med engelska ord och hörde tydligen intimt ihop med mammans nära förhållande till sin baby. Mammans modersmål var tyska; pappan var engelsman.

Ytterligare beskrivning av sjukdomen

Vad beträffar den svarta mamman och bababilen finns det detaljer som jag inte förstod riktigt. Pyrets mardrömmar kan handla om en bababil, också om ett tåg.

Barnet var inte toalett-tränat, men när den nya babyn kom, vande hon sig själv vid toaletten på en vecka. Hon var ett av de barn som inte talar och sedan plötsligt talar utan hinder. Hon brukade alltid leka, men efter förändringen låg hon hellre i sin säng och sög på tummen utan att leka. Hennes balans hade alltid varit utmärkt, men efter hennes förändring hade hon börjat ramla och gråta och ha ont. Hon brukade vara egenmäktig. Mamma var helt enkelt någon hon kunde befalla över. Från sex månaders ålder avgudade hon sin pappa och sade vid den åldern: "Pappa!" Men snart glömde hon, eller kunde inte längre använda, det ordet. Efter förändringen tycktes det som om hon såg mamman som en separat person och hade blivit kärleksfull mot henne och på samma gång mer reserverad mot pappan.

Flera dagar senare fick jag under ett telefonsamtal med mamman veta att efter konsultationen tillät sig Pyret, för första gången sedan systerns födelse, att själv vara en baby i stället för att alltid protestera. Hon kröp faktiskt in i barnvagnsinsatsen och tog med sig oräkneliga nappflaskor. Hon lät emellertid inte någon kalla henne för Pyret. Antingen var hon babyn eller mamman. Pyret var ond och svart. "Jag är babyn." Mamman tycktes känna att Gabrielle själv inte riktigt upplevde hur oroad hon var. Hon hade ett eget sätt att symbolisera sina upplevelser, som mamman uttryckte det. Båda föräldrarna kände sig hjälplösa. De tycktes inte kunna se de positiva aspekterna i barnets förmåga att kunna lösa problemen

med hjälp av inre processer. Å andra sidan hade de rätt i att inte vara nöjda med det nuvarande tillståndet.

Förtroende för analytikern

Pyret låg i sängen och grät utan att veta varför. När de lämnade mig, sade hon: "Bababilen", som om hon hade glömt något. Sedan sade hon: "Doktor Winnicott vet inget om bababilar — om bababilen." Hon sade också att teddybjörnen ville åka tillbaka till London och leka med doktor Winnicott, men att hon inte ville. I förbigående hade hon nästan glömt teddybjörnen bland leksakerna, men kom ihåg honom i sista minuten och tog honom med sig hem. Det var som om hon hela tiden var ledsen att hon inte kunde berätta för doktor Winnicott om bababilen. Föräldrarna kom ihåg den plågsamma spänningen, som hon tidigare upplevde inför den svarta mamman och bababilen ända tills någonting liksom "klippte av" den. Mamman visste inte exakt hur bababilen kommit till, men den var förknippad med svart, svarta mamman, svart själv och svarta människor. Mitt upp i något trevligt såg plötsligt Gabrielle bekymrad ut och sade: "Bababilen" och detta förstörde allting. Detta stämmer med idén att svart här betydde att hat hade trätt in (eller desillusionering).

Desillusionering

Det var en annan detalj, nämligen att mamman ibland måste falla och slå sig, och att Pyret då gör mamman bättre Här finns åter mer bevis, om det skulle behövas, på hatet och kärleken till mamman som uppträder samtidigt och på Pyrets förmåga att använda mamman aggressivt. Till detta måste man kunna tillägga frågeställningen: att falla är att bli gravid. På så sätt är pappans aggressivitet inräknad.

Ambivalens

Kommentarer

Jag kände att intervjun och rapporten från mamman gav berättigande åt att jag hade tagit ordet "blyg" som nyckelord. Patienten höll på med att arbeta ut ett nytt förhållande till mamman som innefattade hennes hat till mamman beroende på hennes kärlek till pappan. Sexmånaders-kärleken till pappan var inte införlivad med hennes totala personlighet och låg vid sidan av ett förhållande till mamman som vid den tiden fortfarande var ett subjektivt objekt.[3]

Förändringen som hade samband med födelsen av det nya barnet, förde med sig ångest och brist på frihet i lek och också mardrömmar. Trots detta hade hon börjat acceptera mamman som en separat person och därför etablerat ett eget själv med en identitet och med ett starkt band till pappan. Antagligen är den "svarta mamman" en rest av hennes subjektiva föreställning om mamman.

När jag ser tillbaka på detaljerna tycker jag att det viktigaste i den första konsultationen hände tidigt. Det var när Pyret svarade på min tolkning om "en baby till" genom att göra anspråk på sin ställning som baby i sängen och sedan följa upp detta med lämpliga frågor om problemet varifrån barn kommer. Det finns en mognad här som inte alltid så klart visar sig vid en ålder av två år och fem månader.

Det följande är några viktiga punkter att lägga märke till i den här konsultationen:

1. "Jag är blyg" är ett tecken på jagstyrka och organisation, och på uppfattandet av analytikern som "pappafigur".
2. Besvären började med ankomsten av en ny baby, vilken tvingade Pyret in i en för tidig jagutveckling. Hon var inte redo för ren ambivalens.
3. Tecken på inslag av psykotiska drag: bababilen, systemet av svart, etc., mardrömmar.
4. Förmåga att kommunicera.
5. Tillfällig lösning genom regression till att bli baby i sängen.

Brev från föräldrarna, skrivet av fadern

"Det var mycket snällt av dig att ta emot oss; och det var till stor hjälp att bli uppringda just som vi undrade över bästa sättet att hålla kontakten med dig.

"Som du nu vet, låg Pyret i sin barnvagnsinsats och sög på en flaska en stund dagen efter att hon varit hos dig. Jag tyckte inte att detta tillfredsställde henne helt då, och hon slutade snart. Hon är nu omväxlande babyn och Den Stora Mamman (en mycket eftergiven sådan),

men aldrig sig själv; hon vill aldrig låta oss ens tilltala henne med hennes namn. 'Pyret' (säger hon) 'gått bort. Är svart. Bägge Pyret är svarta.'

"Söndagsdags är ännu en mycket svår stund; hon är oftast vaken till nio eller tio, 'för bababilen'. Efter att ha haft det bra en stund på dagen har hon två gånger sagt: 'Gråt mamma' — 'Varför?' — 'För bababilen.' Bababilen tycks oftast höra ihop med den svarta mamman; men under de senaste dagarna har för första gången en god mamma kommit in i bilden. Den ganska ängsliga och tillgjorda lilla rösten, som inte verkade vara hennes egen, framträder inte så mycket. Hon använder den mest för att tala om sin baba — som är hennes docka, inte hennes syster. Till Susan, sin syster (Sush-baba) har hon ett gott förhållande — hon tycks ha en äkta medkänsla för henne trots tillfälliga små övergrepp, och de för mycket oljud tillsammans, till stor ömsesidig glädje. Hon nämnde många gånger, nästan bedrövat, att doktor Winnicott inte kände till bababilen, och sade: 'Ta mig inte till London.' Det var också något om att ha sagt fel till dig att hon kom med bil [hon kom med tåg; men jag kan ha fått det om bakfoten och jag frågade henne inte]. Sedan nämndes inte ämnet på några dagar, tills hon inte kunde komma ihåg en sång, och bad mig att ta henne till doktor W.: nästa dag bad hon mig att låta bli. Så lekte hon att hon körde massor av leksaker på tåg till London 'för att leka och prata'. De senaste dagarna fick jag vara Pyret och hon Mamman: 'Jag skall ta dig till doktor W. Säg nej.' — 'Varför?' — 'Därför att jag behöver dig för att säga nej.'

Negativ överföring — motstånd

Ambivalens i överföringen

"De senaste två eller tre dagarna har hon bett mig mycket intensivt att ta henne till doktor W.: första gången var när jag sade att hon såg ledsen ut, och hon sade att hon varit ledsen hela morgonen: 'Ta mig till doktor W.' Jag sade att jag skulle skriva till doktor W. och berätta att hon var ledsen. Efter en mardröm i går natt (om bababilen, den svarta mamman som ville ha hennes mumsar och gjorde Pyret svart och hennes nacke styv) sade hon: 'Bababilen är 'it'.' Tillfrågad om vad 'it' betydde sade hon att hon skulle berätta för doktor W. Det finns en ny fan-

Återspegling av röran av leksaker

tasi som hon repeterar med många bearbetningar, om att alla klafsar klafs, klafs i leran, eller i 'maa's brrrrr'.

"Hon är fortfarande ofta oföretagsam och ledsen men har lekt mer och börjat intressera sig mer för saker och ting igen, vilket vi tycker är uppmuntrande.

"Hon är fortfarande mycket reserverad mot sin pappa, jämfört med hennes beteende innan Susan föddes; hon tycks bara kunna visa ömsinthet när hon är en baby. Så fort något upphetsande eller nytt händer henne, eller hon träffar någon främmande, säger hon att det har hänt tidigare, 'när jag var en liten baby i min säng'. Vi hör henne på natten då hon ropar på sin baby och talar mycket ömt till den.

Minne av preambivalenta modern och anklagelse mot den nuvarande verkliga modern

"Jag tror att du hade rätt i att vi har varit alltför 'skickliga' i att förstå hennes nedstämdhet. Vi kände oss mycket engagerade och skyldiga över att inte ha sett till att inte få ett barn igen så snart, och på något sätt fick hennes förtvivlade böner om natten — 'Berätta för mig om bababilen' — oss att känna oss tvungna att säga något meningsfullt.

"Vi berättade aldrig för dig hur hon var som baby; hon verkade vara anmärkningsvärt samlad och trygg och gav en känsla av auktoritet i sin värld. Vi försökte verkligen, och som jag tror framgångsrikt, skydda henne från påfrestningar[4] som skulle kunna göra hennes värld för komplicerad. När Susan föddes tycktes Gabrielle ryckas upp med rötterna och skäras av från näringstillförsel. Det var smärtsamt att se henne så försvagad och förminskad, och hon kan mycket väl ha uppfattat detta. Det var också en tid av spänning mellan oss två [föräldrarna].

"Fastän, som du säger, hon inte klarar sig alltför dåligt, tycks hon inte helt ha funnit vägen tillbaka till sig själv. Vi tänkte att du kanske ville se några typiska foton, som kan ge dig en bättre uppfattning om hur hon tedde sig för oss än vår beskrivning."

Brev från modern

"Jag skulle vilja sända några anteckningar till innan du träffar Pyret.

"Hon verkar klara sig mycket bra nu och hon har kommit att inse en del saker på ett klokt men sorgset sätt. Hört på natten: 'Gråt inte, lilla baby, Sush-babyn är här, Sush-babyn är *här*.' Hon talar om hur trevligt det är att ha en syster och liknande; men jag känner på något sätt att hon klarar av det till ett mycket högt pris för sig själv.

"Hon tillbringar en hel del tid med att ordna och städa och tvätta — speciellt med att tvätta allt mellan himmel och jord. Annars leker hon inte så mycket och är ofta sysslolös och en smula ledsen. Ganska mycket tid gör hon av med genom att göra det bekvämt för sin baba [en docka, en mycket idealiserad figur].

Jagutveckling i förmågan att vara stygg

"Hon är nu mycket ofta 'stygg', dvs. sparkar och skriker när hon skall gå till sängs, osv. När hon är arg tappar hon ofta andan och säger enträget: 'Jag är en baby, jag är en baby'; har mycket svårt att somna på kvällen, säger att det är 'för bababilen'.

"Bababilen 'tar det svarta från mig till dig, och sen är jag rädd för dig'. 'Jag är rädd för den svarta Pyret' och 'jag är stygg' har dykt upp ganska ofta på sistone. (Vi har inte för vana att säga till henne att hon är stygg eller liknande saker.) Hon är rädd för den svarta mamman och den svarta Pyret; hon säger 'för att de har gjort mig svart'

"Igår talade hon om för mig att den svarta mamman rev mig [mamman] i ansiktet, drog loss mina mumsar, smutsade ner mig alldeles, och dödade mig med 'brrrrr'.

Syftning på preambivalent subjektiv moder

Jag sade att hon måste längta efter att ha en ren och fin mamma. Hon sade till mig att hon hade en, när hon var en liten baby.

"Hon verkade mycket nöjd med att du ville träffa henne. Ibland när hon har det svårt talar hon om att fråga doktor Winnicott. Leker fortfarande: 'Du är Pyret, jag är mamman, jag skall ta dig till doktor Winnicott, säg nej!' — 'Varför?' — 'För att berätta för honom om babaljuset' (i stället för bababil, med ett litet listigt leende, för att dölja bababil).

"(Förresten, om hon är svår att förstå ibland; hon kan inte säga R. Skulle säga jomansk i stället för romansk.)

Föräldrarnas minskade ångest

"Det är mycket lugnande för oss att du vill träffa henne. Jag tror att bara vetskapen om att saken vilar i dina händer, så att säga, har gjort vårt sätt mot henne mer naturligt och mindre onaturligt tolerant mot henne, vilket visar sig vara bra.

"Hon talar om att åka och träffa dig, att berätta för dig om bababilen. Bababilen tycks nu föra det svarta från en person till en annan."

Utdrag ur brev från fadern

"En vän till mig som är präst, en mycket faderlig sådan, hälsade på och drack te för några veckor sedan och Pyret var mycket blyg. När hon talade om honom igår sade hon: 'Jag var mycket blyg' — och jag sade att det var 'en riktig pappafarbror' (ett ord som hon hade använt för att beskriva honom tidigare), och att det kan få en att bli blyg. Hon var tyst, och efter en lång stund sade hon: 'Doktor Winnicott', och sedan blev hon tyst igen. Det var allt.[5]

[1] Detta är vad Gabrielle kallade sin babysyster Susan, som nu var åtta månader gammal.

[2] Föräldrarnas not: "Vi gjorde om en gammal sång till vaggvisa med refrängen: ... och mamman och pappan kommer att finnas här ... (alltså när babyn sover). Länge hade hon tårar i ögonen när någon nynnade sången. Nu har vi gett den nya ord. Originalet är en avskedssång. Ibland tycker hon om den, ibland ropar hon 'Sluta!' när någon sjunger den."

[3] För diskussion av termen subjektivt objekt, se Winnicott (1971), Lek och verklighet, Natur och Kultur, Stockholm 1981, sid. 97. Även The Maturational Processes and the Facilitating Environment, New York: International Universities Press, London: Hogarth Press, 1965, sid. 180—181.

[4] (Engelska: impingement=intrång, ett begrepp Winnicott använder för att illustrera hur det tidiga samspelet mellan individen och omgivningen kan ställa för stora krav på individen, som då tvingas att reagera på intrånget. "The sense of self" förloras, delning — splittring — av psyket kan inträffa. Se Winnicott (1975): Through Pediatrics to Psychoanalyses, London, Hogarth Press, sid. 221—225. Övers. anm.)

[5] Ytterligare bekräftelse på att nyckelordet till sessionen nr 1 var: "Jag är blyg."

Andra konsultationen (11 mars, 1964)

Pyret (två år och fem månader gammal) stod på yttertrappan tillsammans med sin pappa (mamma var hemma med Susan) och steg omedelbart in. Hon ville gå direkt till mottagningsrummet, men det fick uppskjutas, så hon gick med pappan till väntrummet. Där sysselsatte de sig med att samtala. Han läste förmodligen för henne ur en bok. När jag var färdig, följde hon obesvärat med och gick direkt till leksakerna bakom dörren i den bortre halvan av rummet. Hon tog fram ett litet tåg och sade vad det hette. Därefter plockade hon fram den enda nya saken, som var en blå sköljkopp, som hörde till en flaska Optrex' ögonbad.

Ledtråd för sessionen

"Vad är det här?" Sedan intresserade hon sig för ett tåg: "Jag kom med tåg. Vad är det här?" Och ännu en gång: "Jag kom med tåg." Hennes tal var faktiskt tydligt för hennes föräldrar, som förstod hennes språk, men för mig var det en smula främmande. Därefter tog hon fram den lilla, gula glödlampan, som vi lekte med förra gången och som har ett ditritat ansikte. Hon sade: "Gör så den mår illa", och jag fick lov att rita dit en mun längst upp. Sedan tog hon en hink med leksaker och tömde den. Hon plockade fram en rund leksak med hål i mitten. Varifrån den kom det vete gudarna.

"Vad är det här? Jag har ingen så'n." Hon tog en liten godsvagn och sade: "Vad är det här? Känner du till bababilen?" Två gånger bad jag henne berätta vad det var, men hon kunde inte svara. "Var det Pyrets bil? Är det babys bil?" Sedan tolkade jag. Jag tog en risk. Jag sade: "Det är mammans insida, där babyn kommer ifrån. Hon såg lättad ut och sade: "Ja, den svarta insidan."

Oral befruktning

Som vore det en följd av vad hon sagt, tog hon hinken och fyllde den avsiktligt till brädden med leksaker. Jag försökte komma underfund med vad det handlade om genom olika tolkningar. (Hon visade alltid om hon tyckte det jag sagt var bra eller dåligt.) Den mest populära tolkningen tycktes vara att det var Winnicotts mage, inte den svarta insidan. Jag sade något om att kunna se vad som kommit dit in, och erinrade mig, att jag förra gången hade talat om att göra ett barn genom att fylla en hink, som om den åt glupskt. Eftersom hinken var överfull, föll det hela tiden någon sak från den. Det var en avsiktligt planerad effekt. Jag tolkade att det här var att må illa, såsom hon antytt genom att få mig att rita den stora munnen överst på glödlampan. Nu började jag förstå vad som hände:

Jag: Winnicott är Pyrets baby; den är mycket glupsk för den tycker så mycket om Pyret, sin mamma, och den har ätit så mycket att den mår illa.

Pyret: Pyrets baby har ätit för mycket. [Sedan sade hon något om att åka med ett nytt tåg till London.]

Jag: Det nya handlar om Winnicott-babyn och Pyret-mamman, om Winnicott som tycker om Pyret [mamman], äter upp Pyret och mår illa.

Pyret: Ja, det gör du.

Man kunde säga att den sessionens arbete var gjort.

Nonverbal kommunikation och tolkning

Nu följde en lång stunds grimaserande. Hon förde tungan runt i munnen; jag imiterade, och på så sätt kommunicerade vi om hunger och smak och munljud, och om oral sensualism i allmänhet. Det här skänkte tillfredsställelse.

Jag: Är det svarta hemskt?
Pyret: Ja.
Jag: Drömmer du om att det är svart inuti?
Pyret: Pyret rädd.

Konsolidering av överföringen

Sedan följde en stund då Pyret satt på golvet och var mycket allvarlig. Slutligen sade jag: "Du vill träffa Winnicott." Hon svarade: "Ja."

Vi såg länge på varandra. Hon gick tillbaka för att hämta fler leksaker till den lilla hinken så att illamåendeleken kunde fortsätta. Hon gav mig glödlampan.

Pyret: Gör mera ögon och mera ögonbryn.

Dessa syntes redan tydligt men jag ritade dem ännu tydligare. Sedan tog hon fram en annan låda och öppnade den. Inuti fann hon djur.Omedelbart gick hon och hämtade två mjuka, större djur, ett ulligt lamm och ett ulligt kid. Hon ställde djuren att äta från lådan och stoppade ner några små djur till i lådan: "Dom äter sin mat." Hon täckte över matlådan till hälften med locket. Här uppträdde någon form av övergångs-fenomen; mellan henne och mig stod de stora ulliga djuren och åt mat, som till största delen bestod av djur. Jag tolkade därför som om hon berättat det som en dröm. Jag sade: "Här är jag Winnicott-babyn, som kommer inifrån Pyret, som fötts av Pyret, mycket glupsk, mycket hungrig, mycket förtjust i Pyret, och äter Pyrets fötter och händer."

I överföringen är Winnicott den glupska, kannibalistiska babyn

Jag försökte också med ordet "bröst" bland alla de andra delobjekten. (Jag borde ha sagt "mumsar"). Pyret stod där allvarlig med ena handen i fickan. Sedan gick hon raka vägen till andra änden av rummet, som hon förknippade med de vuxna. En lång stund betraktade hon fönsterlådan med krokusar. Sedan gick hon nästan ända fram till den stol, som hon förknippade med mamman, men gick över till den blå, som hon förknippade med pappan. Där satt hon och sade att hon var pappa. Jag talade igen om Winnicott som Pyrets baby.

Jag: Är du mamman eller pappan?
Pyret: Jag är pappan och mamman också.

Vi iakttog djuren som åt sin mat, och så började hon att leka med dörren. Hon försökte stänga den, men det var svårt (just då behövde låset lagas). Sedan öppnade hon den och gick ut till sin pappa i väntrummet. Jag tror jag hörde henne säga: "Jag är mamman." Nu följde ett långt samtal

Behöver pappan för att kunna kommunicera med mig

mellan henne och pappan, och jag väntade länge utan att göra någonting. Vid ett tillfälle kom hon in med sin pappa. Hon hade på sig sin mössa, en stickad historia, och gjorde något som visade att hon tyckte det kunde vara dags att sluta. Det var tydligt att det var ångest som styrde henne. Hon gick tillbaka till väntrummet med sin pappa. Sedan kom hon in med sin kappa och sade: "Ska gå snart."

Tvivel på pappans kapacitet att tolerera hennes idéer

Hon gick tillbaka till väntrummet. Jag läste åter igenom mina anteckningar. Efter fem minuter vågade sig Pyret in i rummet och fann mig fortfarande sittande på golvet bland leksakerna bredvid hinken, som var överfull och "kräktes på golvet hela tiden". Hon var mycket allvarlig, och hon sade: "Kan jag få en leksak?" Jag kände tydligt att jag förstod tillräckligt, för att veta vilken linje jag skulle hålla mig till.

Pyret inte glupsk — Winnicott omåttligt glupsk

Jag: Winnicott mycket glupsk baby; vill ha alla leksakerna.

Hon fortsatte att be om bara en leksak, men jag upprepade vad som fordrades av mig i denna lek. Slutligen tog hon en leksak med sig ut till sin pappa i väntrummet. Jag tyckte jag hörde henne säga: "Baby vill ha alla leksakerna." Efter en stund kom hon tillbaka med leksaken och verkade mycket nöjd med att jag var så girig.

Pyret: Nu har Winnicott-babyn alla leksakerna. Jag ska gå till pappa.

Pyret spelar moderns roll

Jag: Du är rädd för den glupske Winnicott-babyn, som föddes av Pyret och som tycker om Pyret och vill äta upp henne.

Hon gick till sin pappa och försökte stänga dörren på vägen ut. Jag hörde pappan anstränga sig i väntrummet med att försöka underhålla henne, eftersom han (naturligtvis) inte visste vilken roll han spelade i den här leken.

Jag bad nu pappan komma in i rummet. Pyret kom med honom. Han satte sig i den blå stolen. Hon visste vad som måste göras. Hon satte sig i hans knä och sade: "Jag är blyg."

Efter en stund visade hon sin pappa Winnicott-babyn, detta monster, som hon fött, och det var därför hon var blyg: "Och det är maten som djuren äter." Hon berättade om alla detaljerna medan hon utförde akrobatiska övningar i sin pappas knä. Sedan började hon ett nytt och noga överlagt kapitel i leken. "Jag är också en baby", tillkännagav hon, och landade på golvet med huvudet före mellan sin pappas ben.

Född från pappans kropp, som om den vore mammans

Jag: Jag vill vara den enda babyn. Jag vill ha alla leksakerna.

Pyret: Du har alla leksakerna.

Jag: Ja, men jag vill vara den enda babyn; jag vill inte att det ska finnas fler babisar. [Hon kröp upp i sin pappas knä och föddes på nytt.]

Pyret: Jag är också babyn.

Jag: Jag vill vara den *enda* babyn [och med ett annat tonfall] ska jag vara arg?

Pyret: Ja.

Jag förde mycket oväsen, slog omkull leksakerna, slog mig på knäna och sade: "Jag vill vara den enda babyn." Det här tilltalade henen verkligen, fastän hon såg litet rädd ut. Hon sade till sin pappa, att det var pappa och mamma-lamm, som åt ur mathon. Därpå fortsatte hon leken: "Jag vill också vara babyn."

Rollbyte mellan babyns och Gabrielles roller

Hela tiden sög hon på tummen. Varje gång hon blev baby, föddes hon mellan sin pappas ben ner på golvet. Hon kallade detta "att födas". Slutligen sade hon: "Lägg babyn i soptunnan." Jag svarade: "Det är svart i soptunnan." Jag försökte lista ut vem som var vem. Jag fann att jag var Gabrielle, och hon blev de nya babisarna, en efter en, eller om och om igen den nya babyn. Vid ett tillfälle sade hon: "Jag har en baby, som heter Galli-galli-galli (jfr Gabrielle). (En av hennes dockor hette faktiskt så.) Hon fortsatte att födas på golvet från pappan knä. Hon var den nya babyn och jag måste vara arg. Jag, Winnicott-babyn, som kom från Pyrets insida och som föddes av Pyret, måste vara mycket arg, eftersom jag ville vara den enda babyn.

"Du får inte vara den enda babyn", sade Pyret. Och så föddes en baby till, och ytterligare en. Och så sade hon: "Jag är ett lejon", och lät som ett lejon. Jag måste bli rädd, eftersom lejonet ville äta upp mig. Det verkade som om lejonet kom som ett svar på den glupske Winnicott-babyn, som ville ha allting och vara den enda babyn.

Gabrielle svarade jakande eller nekande beroende på om jag hade rätt eller fel. Hon sade till exempel: "Ja, det är det." Sedan föddes det en lejon-baby.

Första befrielsen från fobin för svart

Pyret: "Ja, det är det (höga lejonljud).
Jag är alldeles nyfödd. Och det var inte svart inuti."

Just då kände jag att jag hade belönats för min tolkning förra gången, då jag sade att den svarta insidan hängde ihop med hennes hat till den nya babyn, som fanns inuti mammans mage. Hon utvecklade nu en teknik för att få vara babyn medan jag fick föreställa henne.[1]

Det blev en ny utveckling. Hon föddes nu på ett annat sätt, nämligen från sin pappas huvud.[2] Det var roligt. Jag tyckte synd om pappan och frågade om han orkade med det. Han svarade: "Det är O.K., men jag skulle vilja ta av mig rocken." Han var så varm. Vi kunde emellertid avsluta nu, eftersom Pyret hade fått det som hon kommit för att få.

"Var är kläderna?" Hon tog på sig mössan och kappan och åkte hem i ett lugnt och mycket belåtet tillstånd.

Kommentarer

Följande tema kom upp under denna session:

1. Att få barn uttryckt som att må illa.
2. Graviditet som ett resultat av oral glupskhet, okontrollerat ätande (en bort-splittrad funktion).
3. Den svarta insidan, hat till insidan och dess innehåll.
4. Lösning genom överföringen att Winnicott blir den försvunna Gabrielle, så att hon kan födas som den nya babyn, om och om igen.
   Övergående identifiering med båda föräldrarna.

5. Genom Winnicott=Gabrielle=glupsk=en baby har egna rättigheter.
6. Insidan blir *inte svart*.
7. Att födas dvs. som idé i sinnet. Sinnet lokaliseras till huvudet som om det vore detsamma som hjärnan.

Brev från modern

Återupptäckt av egen identitet med återfunnen förmåga att leka

"När Pyret kom hem från London, nämnde hon inte sitt besök men lekte mycket entusiastiskt resten av dagen. På det hela taget, tycker vi att hon verkar friare efter sitt senaste besök hos dig; ibland leker hon för sig själv och talar med, såvitt jag förstår, sin vanliga röst."

"När hon gick till sängs samma dag som hon besökte dig, sade hon: 'Doktor-babyn var mycket arg, doktor-babyn sparkade. Jag slängde honom inte i Sinni ... (rättade sig själv) i soptunnan; satte inte på locket.' "

Erotisk upphetsning och bakomliggande oidipala fantasier

"Mitt i natten vaknade hon och grät och sade att hennes 'kiss' gjorde ont och att hon måste gå till doktorn. Jag sade att den var litet röd, antingen beroende på blöjan eller därför att hon gnidit den. Hon sade att hon hade gnidit den, att det lät d d d som ett tåg och att det gjorde henne rädd på natten. Det gör henne svart. Sedan talade hon om den svarta mamman. Jag har glömt hur hon började, men hon fortsatte med att den svarta mamman sade: 'Var är mina mumsar?' — 'Mumsarna är i toaletten och vattnet spolar.' — 'Den svarta mamman lät mig leka med hennes leksaker och bakade en äggkaka med russin i åt mig. (Jag hade faktiskt bakat en äggkaka med russin, vilket hon tyckte mycket om.) Hon såg mycket förvirrad ut och sade: 'Jag är arg på min pappa.' 'Varför?' 'För att jag älskar honom för mycket.' "

[Jag är förbryllad över den här återkommande "godheten hos den "svarta mamman". Den tycks inte hänga ihop med att hon upplever en ond och en god mamma som en och samma person. Är det någon slags sammanblandning av de goda och onda delarna av henne själv? Temat att blidka den onda mamman återkommer.]

"Nästa kväll talade hon livligt för sig själv en lång stund i sin säng, men jag hörde inte vad hon sade.

"Nästa morgon sade hon till mig: 'Jag for till London och träffade doktor Winnicott. Det var mycket oväsen. Dr W. mycket upptagen. Han var en baby. Jag var också en baby. Jag talade inte om den svarta mamman. Han var en mycket arg baby. Den svarta mamman är mycket viktig för dr Winnicott.' Sedan stoppade hon en säkerhetsnål i vattenkranen. 'Jag gör den bättre med med nålen.' Hon sade något om att vattnet kunde rinna ut igen. Till mig: 'Kom du in och sa att den inte var bättre?' Jag: 'Du måste ha drömt det.' 'Jo, du kom in och sa att den inte var bättre; det var smuts i den.' Sedan följde något om den svarta mamman som jag inte riktigt hörde.

Syftning på klitoris-masturbation

Kanske en syftning på mentala funktioner

"På senaste tiden har jag ofta fått höra att den svarta mamman kommer och gör mig (mamma) svart. Vid läggdags måste jag 'ringa upp' den svarta mamman och den svarta Sush-babyn. Konversationen inskränker sig till 'hallå'.

Det här påminner mig om, att jag frågade henne, en eller två dagar innan besöket hos dig (hon hade klagat över mardrömmar om den svarta mamman): 'Har du sovit gott? Kom den svarta mamman?' — 'Den svarta mamman kommer inte, hon är inuti mig.'

Ett annat brev från modern

"Vi reser bort i mitten av april i omkring tre veckor.

"Pyret har verkligen förföljts av den 'svarta mamman'. Hon har haft mardrömmar och somnar inte på evigheter.

" 'Jag pratade inte med dr Winnicott om den svarta mamman för han är mycket upptagen. Dr Winnicott är mycket upptagen, han var en baby. Jag är rädd för att berätta för dr W. om den svarta mamman. Han var mycket arg, han var en baby. Jag var också en baby. Jag är för blyg att berätta för dr W. om den svarta mamman.'

'Hon klagar huvudsakligen över att den svarta mamman gör henne svart och sedan gör Pyret alla, inklusive pappa, svarta.

"Förra natten vaknade hon och var 'rädd för den svarta mamman' och bad sin far att 'ge den svarta mamman russin' (Pyret tycker särskilt mycket om russin).

"Hon vaknade också och var rädd för den svarta Sush Baby, som gör henne svart. (Dagen innan hade hon knuffat omkull Susan inför en något ogillande publik.) Den svarta Sush Baba kommer ganska ofta och måste ringas upp, innan hon somnat (Sush Baba syftar på Susan.)

Ökad tendens att vara sig själv

"Pyret är nu ganska sällan mamman eller babyn. Hon är mer olydig på så sätt att hon vägrar att lägga sig osv., men verkar ganska olycklig. En sak till, alla brev och teckningar hon gör, signeras med 'Baby bablan'; det ska till och med stå på kuverten. Jag har ingen aning om vad det betyder. Jag tror att jag talade om för dig, att Pyrets baby heter "Gaby-Gaby", vilket jag tror är "Gabrielle", som hon inte kan uttala. [Baby Gobla (inte bablan) skulle jag tro är en annan version av Gabrielle, precis som Galy-Galy eller Galli-Galli — jag vet inte på vad sätt de två versionerna skiljer sig.]"

Ytterligare ett brev från modern

"Pyret bad att få träffa dig. Det verkar ganska brådskande. När jag sade att vi kanske inte skulle hinna, innan vi åker till Frankrike, sade hon häftigt att vi skulle.

I morse vaknade hon och var på ett destruktivt och rasande humör. Hon rev sönder allt som fanns inom synhåll och drog sig sedan undan i sin barnvagnsinsats och sade att hon ville träffa Doktor Winnicott. Sedan kröp hon under min morgonrock (som jag hade på mig) och berättade att hon drömt att den svarta mamman hade ätit upp henne. Sedan kom hon fram och frågade hur hon föddes. Som så många gånger förr, berättade jag, hur hon kom ut, sveptes in i en handduk och överräcktes till mig. 'Och du tappade mig.' — 'Det gjorde jag inte.' — 'Jo, det gjorde du. Handduken blev smutsig.'

"Den senaste tiden har hon verkat olycklig. Jag tror det kan vara mycket ansträngande för henne att vara så mycket tillsammans med oss; det finns få barn här i trakten. Jag letar efter en lekskola, som kan ta emot henne en eller två morgnar i veckan. De flesta kan bara ta emot henne varje dag, och det tror jag skulle bli alltför mycket för henne.

Brev från fadern

"Vi skulle vilja skicka dig några anteckningar om Pyret. Hon har varit mycket upprörd och ångestfylld de senaste dagarna. Hon har sagt saker som: 'Jag är mycket orolig. Jag vill träffa doktor Winnicott.' När man frågar varför, svarar hon alltid att det beror på 'bababilen, den svarta mamman' eller 'den svarta mammans mumsar.' Hon är också rädd för den svarta Sush Baba (=Susan): 'Jag gjorde henne svart.' Det säger hon också om den svarta mamman. Fortfarande upprepar hon ofta vid läggdags: 'Den svarta mamman säger: 'Var är mina mumsar?'' '; och en morgon därefter, bad hon att få dricka från sin mors bröst.

Depressiv ångest

Svart kopplas ihop med en känsla av skuld

"Nästan varje morgon, vill hon krypa under sin mors morgonrock, eller rullas ihop som en rulltårta i en matta. Hon tycks lida väldigt av något som förr i tiden kallades 'en känsla av synd'. Hon blir mycket bekymrad när hon slår sönder eller smutsar ner något; Ibland går hon omkring och mumlar för sig själv med svag och tillgjord röst: 'det gör inget, det gör inget', — även när hon sparkar Susan, som hon annars är påtagligt sympatisk emot, med undantag av tillfälliga förseelser. Hon protesterade mot att ha kläder som vi köpt till henne, eftersom 'det är för mycket vitt: jag vill ha en svart jumper.' Hon sade att hon kunde ha svarta kläder, eftersom hon är svart och ond.

"Vi förde anteckningar igår, fastän det inte var en typisk dag. Hon var sämre än vanligt, och hon var tillsammans med oss hela dagen. De flesta dagar tillbringar vår hemhjälp, en äldre kvinna, som Pyret kallar för 'Wattie', morgnarna med oss. Hon är mycket fäst vid 'Wattie'.

Den här leken uppträder i en senare session

Flykt från omognad till idén om vuxenhet

"På morgonen räckte hon oss sin älskade teddybjörn och hade gjort ett hål i benet och tagit ur all stoppning; och hon var mycket bekymrad härför. Hela dagen bad hon om saker som vi vanligtvis inte brukar neka henne, som om hon måste utkämpa en hård kamp för att få dem av oss. Hon sade till sin mamma att hon ville gifta sig. När hon fick svaret, att det kunde vara klokt att vänta, sade hon med intensitet, 'nej, nej, jag är en stor flicka nu', och antydde för oss att hon var allt för gammal för leksaker.

Skuld relativt okontrollerad förstörelse

Magi används för att avvärja skrämmande idéer

"När hon skulle lägga sig, blev det en stor scen — som så ofta nu för tiden. Hon säger att hon är rädd att den svarta mamman kommer och jagar henne. Klockan tio på kvällen låg alla hennes sängkläder på golvet. Hon klev ur sin säng och insisterade på att ställa sin stol i rummet bredvid. Jag sade att det gick bra men att stolen bara behövde en kudde. 'En svart kudde: då kan jag sitta på den.' — 'För att du är svart?' — 'Ja. Därför att jag slog sönder den svarta mamman. Jag är orolig.' — 'Du behöver inte vara det.' 'Jag vill vara orolig. Min stjärt svider: kan jag få lite vit salva?' Gång på gång måste vi upprepa en bön, som hon nyligen börjat med och som mest handlar om att skydda henne.

Tillägg: "Innan Pyret träffade dig förra gången sade hon i taxin: 'Jag ska städa undan doktor Winnicotts leksaker så att jag inte har sönder dom.' Jag glömde berätta det för dig då."

[1] Mamman kommenterade: "Det är frapperande hur överföringen uppstår och används i skärningspunkten mellan deltagande och tolkning."

[2] Att bli till, dvs. födas som en idé i sinnet; att vara önskad. D. W.W.

Tredje konsultationen (10 april 1964)

Pyret (två år och sex månader) såg mindre spänd ut än tidigare, och detta intrycket bestod. Hon tycktes vara ännu ett steg vid sidan av de faktiska ångestsituationer hon talade om. Faktum var att jag först nu insåg hur mycket hon varit *inne* i dem tidigare, som ett psykotiskt barn. Jag gick till väntrummet och fann henne med sin "baby", dvs. en liten docka med blöja och säkerhetsnål. Hon var litet rädd för att följa med mig till mottagningsrummet, så jag gick in ensam. När jag gick för att hämta henne efter en stund, visade hon mig en väska. I den hade hon stoppat sand och en sten som hon tagit från gatan. Hon ville inte komma med så jag sade: "Pappa kommer också" (det var det hon ville). Hon tog med väskan med sanden och stenen och lämnade babyn. Pappan satte sig på sin stol i den "vuxna" delen av rummet, och under halva tiden var han och hon skilda åt av draperiet. Hon gick genast till leksakerna och gjorde precis samma sak som förra gången.

Symbol för förtvivlan över att bli gravid som vuxen

Pyret: Vad är den här till?
Jag: Det frågade du om förra gången och då sade jag: "Var kommer babisar ifrån?"

Jag frågade om stenen och sanden: "Var kom dom ifrån?"

Pyret: Från havet.

Hon tog några andra föremål och hinken och kom tydligen ihåg allt. Hon gick igenom alla småsaker:

Pyret: Vad är det här? Ett tåg. Ett lok. Vagnar. Godsvagnar.

Hon kallade en ett "litet lejon". Sedan tog hon en liten pojke.

Pyret: Har du en liten pojke till?

Hon hittade en liten man och hans fru.

Pyret: Jag tycker om den här (pojken).

Jag fick hjälpa till för att få honom att sitta upp. Sedan ett lok till.

Pyret: Jag kom med tåg till London för att träffa Winnicott. Jag vill veta varför den svarta mamman och bababilen.
Jag: Vi ska försöka ta reda på litet om det.

Jag lät det bero. Hon fortsatte att välja leksaker, "Den Röda Indianen" (som är av blå plast).

Pyret: Jag har ingen sån bil.

Hon plockade fram alla leksaker och lade dem bredvid varandra.

Pyret: Jag undrar vad detta är. Har du några båtar? Jag kan inte hitta något åt den här att sitta på (en sittande plastfigur).
Winnicott får inte vara en baby; var Winnicott. Jo, det skrämde mig. Inte vara en baby igen.

Hon lekte tydligen med tanken på att ta om leken från förra gången.

Pyret: Får jag tömma ut allting ur hinken?
Jag: Ja. Det var den som var babyn som mådde illa, när Winnicott var en baby.

Sedan talade hon om en godsvagn som det skulle rymmas mycket i. Sedan ett tåg till. Hon tog två likadana bilar, jämförde dem och satte dem tillsammans.

Jag: Dom liknar inte Pyret och babyn för Pyret är större än babyn.

Hon ställde flera leksaker bredvid varandra och fortsatte:

Försäkran att vi arbetar, lek i detta skede är kommunikation, inte för nöjes skull

Pyret: Vad är det här? Ett lok. Jag kom med taxi. Åkte du taxi? Två taxi. För att träffa Winnicott. För att arbeta tillsammans med Winnicott.

Hon försökte sedan få mig att blåsa upp ballongen som jag tror hon lämnade kvar hos mig första gången hon kom. Jag lyckades inte något vidare. Hon gnuggade ballongen mellan händerna och visade mig sin dragkedja och sade: "Upp och ned igen." Åter bad hon mig blåsa upp ballongen. Hon sade att hon hade en penna; kanske en kommentar (den enda) till att jag skrev med en penna, gjorde anteckningar. Här hittade hon de små djuren i en låda, vilket gjorde att hon ville ha hunden och hon sökte den. Den syntes inte men hon kom ihåg de två stora, ulliga djuren från förra gången. Hon satte dem sida vid sida, och knuffade ned dem på golvet (hon kallade dem båda för hundar, fastän en var ett kid).

Pyret: En hund var arg.

Ångest över hänsynslöshet, eller okontrollerat beteende

Båda hundarna gick för att möta ett tåg och hon slog hänsynslöst ned dem på golvet.

Pyret: Har du en hund till?
Jag: Nej.

Hon gick för att visa pappa tre vagnar till ett tåg. Hon pratade med honom och sade något om olika slags färger. Så tappade hon vagnarna och sade: "Tappa tåg." Hon visade att det var avsiktligt och syftade på avföring. Hon kom fram till mig och försökte stoppa in den lilla mannen och kvinnan i en vagn.

Pyret: För stor för att gå in. En annan dag måste hitta en liten man.
Jag: En pojkbaby i stället för pappa?

Hon gick bort till pappa och började använda honom, och jag drog bort draperiet så att han blev mer en del av leksituationen. Hon kröp upp på sin pappa, och han (som visste att han skulle få det jobbigt en stund) tog av sig rocken. Hon klättrade upp på hans huvud, och han höll upp henne. (Leken från förra gången hade nu kommit tillbaka.)

Pyret: Jag vill bli en baby. Jag vill vara braaaaaj.

Jag fick veta att det betydde avföring. (Pappan sade att Susan lekte den här leken att bli hållen över hans huvud och att Pyret var mycket intresserad och ville ofta göra som babyn. Det verkade som om hon förnekade att hon var för tung för den här leken.)

Pyret: Jag är Pyret.

Steg för steg började hon födas ned på golvet mellan pappans ben.

Pyret (till mig): Du får inte vara en baby för det gör mig rädd.

Från primär till sekundär process

På något vis lyckades hon kontrollera situationen så att hon *lekte snarare än var inne i den.* Förra gången var hon inne i situationen. Till slut frågade jag: "Skall jag vara en arg Pyret?" Hon svarade: "Var arg nu." Då var jag det och välte omkull leksakerna. Hon kom och plockade upp dem, alltesammans.

Pyret: Vad är du arg för?
Jag: Jag ville vara den enda babyn så jag mådde illa. Mamma har en braaaaaj baby.

Pyret: Mamma har inte braaaaaj, bara kiss.

Sedan pratade hon om Pyrets baby: "Jag kallar min baby Gaddy-Gaddy-Gaddy" (jämför Gabrielle, Baby-Baby, Galli-Galli-Galli).

Föredrar genitala framför pregenitala fantasier om graviditet

Pappan sade att detta troligen gällde Gabrielle. Hon pratade om babydockan i väntrummet. Hon löste det hela åt oss genom att säga: "Gullet-Gullet-Gullet", vilket gav ännu en innebörd åt ordet. Hon började tänka på att gå hem (ångest).

Jag: Du blev rädd, när jag var en arg baby.
Pyret: Var jättearg! [Och det var jag. Jag talade om en braaaaaj baby.]
Pyret: Nej, en Sush-baby.
Jag: Jag [Jag=Pyret=baby] vill att pappa skall ge mig en baby.
Pyret: [till pappa]: Vill du ge Winnicott en baby?

Jag talade om att Pyret var arg och blundade och inte ville se mamma, som hade blivit svart, eftersom Pyret var arg på henne för att pappa hade gett henne en baby.

Pyret: I sängen på natten blir jag mycket rädd.
Jag: En dröm?
Pyret: Ja, en dröm. En svart mamma och en bababil som jagar mig.

Nu plockade hon upp ett hjul med en spetsig axel — den hade ramlat loss från en vagn — och hon stoppade den i munnen.

Pyret: Vad är detta? [Man skulle kunna säga att hon tog den enda farliga saken bland leksakerna och förde den till sin mun.]
Jag: Om den svarta mamman och bababilen fick tag i dig skulle de äta upp dig?

Hela tiden städade hon och var bekymrad för att hon inte kunde få på locket på en av lådorna. Det var för mycket i lådan.

Jag: När du drömde, vad gjorde pappa och mamma då?
Pyret: De var därnere med Renata och åt broccoli. [Renata är den nya au-pair-flickan.] Renata tycker om broccoli och kvällsmat.

Hela tiden fortsatte Pyret att plocka bort allt ordentligt.

Jag: Har vi förstått oss på den svarta mamman och bababilen?
Pyret: Nej. Jag vill gå till min baby [docka]; kan du vänta en minut?

Hon lekte med dörren.

Pyret: Var Winnicott. Pappa ska se efter dig. Gör du det, pappa? Om jag stänger dörren blir Winnicott rädd.
Jag: Jag skulle bli rädd för den svarta mamman och bababilen.

Så stängde hon dörren så gott hon kunde och gick för att hämta babyn. När hon kom tillbaka sade jag att jag var rädd för den svarta mamman och bababilen, men pappa hade sett efter mig. Hon lekte mycket med (dock-)babyn, och orden "öppna" och "stänga" gällde nu dockans blöja och den väldiga säkerhetsnålen. Pappa hjälpte henne. Han tog god tid på sig för att sätta på blöjan.

Pyret: Vill du ha en baby Winnicott? Du kan få min sen.

Pappa fortsatte att övervaka blöj-tekniken och att hjälpa till.

Pyret: Stäng den inte [säkerhetsnålen].

Sedan hade hon ett hemligt samtal med pappa om att ge tårta och paj till babyn. Hon sade: "Hon är en mycket braaaaaj baby" (vilket betydde att hon hade bajat i blöjan och behövde byta). Hon kom fram och visade mig sin svarta tumme som hon tydligen hade fastnat med någonstans. Sedan tog hon två leksaksparaplyer ur sin ficka och

stack en i mitt hår. Hon plockade upp babyn och stack de två paraplyerna i babyns hår. Hon försökte sätta babyn i en liten stol, men blev svartsjuk på den och satte sig där själv. Sedan ville hon visa babyn hur lustig hon såg ut i spegeln.

Jag: Babyn är Winnicott.
Pyret: Nej, Gaddy-Gaddy-Gaddy.

Hon var nu klar att gå och allt var färdigstädat. Hon hämtade pappas rock för att han skulle ta på den, och samlade ihop sanden och stenen som låg i väskan.

Jag: Det är bra, men har vi förstått oss på den svarta mamman och bababilen?

Glömska som försvar mot oreda och ångest

Hon tittade på alla leksaker som var noggrant undanstoppade och sade: "Bababilen är alldeles färdigstädad." Och jag förstod det som om hon sade att bababilen hängde ihop med att braaaaaj och kiss hörde till den svarta mamman, som är svart för att hon har blivit hatad, alltsedan pappa gav henne en baby.

Jag satt kvar på golvet, och hon gick riktigt belåten ut genom ytterdörren tillsammans med sin pappa.

Kommentarer

Följande teman var höjdpunkterna i denna session:

1. Återupptagande av leken från förra gången, men med *fördröjning* som härrörde sig från ångest.
2. Ny förmåga att *leka med* (sålunda klara av) snarare än att *vara inne i* en skrämmande fantasi — (a) lättnad och större utrymme, (b) förlust av den direkta upplevelsen.
3. Går ångesten till mötes genom den farliga, spetsiga axeln, i sin mun, frammanar en fantasi om mammans orala, glupska upplevelse av pappans penis.
4. Nu gav hennes baby (dockan) henne litet stöd som en flicka med modersidentifikation=själv.

5. Dellösning på grundval av att svart har att göra med hat för att pappa ger mamma en baby, men något intellektualiserat.
6. Det svarta stoppades undan, dvs. glömdes.
7. Vikten av att jag *inte förstod* vad hon ännu inte hade kunnat ge mig ledtrådar till. Bara hon visste svaren, och när hon orkade uppleva rädslornas innebörd skulle hon göra det möjligt för mig att förstå dem också.

Brev från modern

"Jag vill sända dig några få rader om Pyret, fastän jag tror att min make berättade litet för dig i telefon.

"Hon kom hem från sin session på ett fruktansvärt humör, och de följande dagarna var fulla av scener, speciellt vid läggdags. Nu tycks hon ha lugnat ned sig igen.

"I flera dagar ville hon vara Susans baby — en högst frustrerande situation eftersom Susan inte ville vara med; på frågan varför hon ville leka så här svarade Pyret: 'Jag försöker *tycka om* Sush-Baban.'

"I en eller två dagar efter sessionen var hon mycket aggressiv mot andra barn. Hon hade en fingerdocka och sade till mig: 'Gör honom blyg, så jag kan slå honom.'

"På kvällen efter sessionen sade hon till mig: 'Jag är rädd för den svarta mamman. Jag måste åka till doktor Winnicott igen, den nya doktor Winnicott.' Hon talar alltid om sina sessioner på detta formella sätt, utom senaste gången då hon skulle träffa dig. Då sjöng hon: 'Winnicott, Winnicott' på ett ganska kärleksfullt sätt.

"Hon sade flera gånger att hon måste träffa doktor W. p.g.a. den svarta mamman. 'Varför, berättade du inte för doktor W.?' 'Nej, jag berättade för honom om bababilen.' 'Är det därifrån babisar kommer? Från babaljuset, när det tänds.'

"Hon klagade över att hennes kiss var öm. 'Gned du den — eller var det blöjan?' — 'Gned den. Den är svart. Ge mig lite vit kräm så den blir bättre. Då kan jag gnida den igen.'

"Vi såg hur mörkret föll bort över kullarna. 'När det blir mörkt kommer jag att bli rädd. Doktor W. vet inte att

jag är rädd för mörkret.' — 'Varför? Berättade du inte det för honom?' — 'Jag stoppade undan allt det svarta.'

"Under några dagar efter sessionen var jag verkligen en mycket svart mamma. Hon trodde inte på något jag sade. Hon slog sönder flera saker, även sockerskålen från vilken hon alltid försåg sig med 'stora socker' fastän det var förbjudet. Hon tycks känna sig förskräcklig när hon har förstört något, som inte genast går att laga, även om det är småsaker. Alltsedan min mor bor hos oss är det hon som tycks bli den svarta mamman, så Pyret och jag har det bra tillsammans. Då är jag Pyret och hon mamman. Hon är inte fullt så orolig och försiktig nu. Två samtal igår: 'Pyret, tycker du om mig?' — Jag: 'Ja.' — Hon: 'Kommer du ihåg när jag slog sönder tallriken?' — Hon: 'Tycker du om mig?' — Jag: 'Ja. Och du?' — 'Nej, jag tycker inte om dig. Du är svart, och sen gör du mig svart.'

Brev från modern, skrivet under utlandssemestern

"Vi vill skriva till dig igen för att vi är mycket bekymrade för Pyret, och vi skulle vilja att du tänkte över om hon kanske ändå inte behöver en hel analys — fastän vi vet inte riktigt hur vi skulle kunna ordna det om hon behöver det.

Försämring. Stelhet hos organiserade försvar

"Vad som oroar oss mest är inskränkningen av hennes upplevelser; hon tycks helt fast i sin egen värld, liksom otillgänglig för intryck utifrån. De enda tankar som upptar henne, förutom att hon hela tiden vill ha saker och att hon bekymrar sig för sitt utseende, är minnen (oftast berättade som söta familjehistorier) om när hon var baby och inte kunde prata.

Sjukdomen nu organiserad. Sanna självet gömt

"Hon talar mer och mer med en konstlad, svag röst, och blir mer och mer tillgjord och oäkta. Hon går nu mycket långt för att dra uppmärksamhet till sig och skapar ofta dramatiska scener.

Bortstötning av egen ondska

"Hon är fortfarande mycket rädd på nätterna — pratar mindre om det innan hon går och lägger sig — men vaknar emellertid flera gånger på natten, ibland gråtande.

"Hon gråter, säger hon, för att mörkret kommer att göra henne svart. (En gång gick hon in i mitt rum för att

se efter om jag var svart.) På natten verkar det som om hon kom ihåg allt dumt hon gjort under dagens lopp. (Hon har nu en tendens till blixtrande aggressiva utbrott, som till exempel att kasta en sten mot mitt huvud eller att slå Susans hand med en bricka.) 'Gör det ont i Susans hand?' 'Är ditt huvud sönder?' 'Ge mig en nål för att laga min filt.' 'Vill du laga mitt huvud?' 'Jag kan inte laga dig, du är för hård.'

Depressiv ångest

Masturbationsfantasier

"En annan gång sade hon på natten: 'Kommer du ihåg när doktorn stack mig?' (spruta). 'Jag måste gå till doktorn Jag är sjuk. Det är här' — och pekade på sin kiss.

Brev från modern, efter hemkomsten

"Jag skulle vilja berätta mer för dig om Pyret.

Familjesituationen har varit det mentalsjukhus i vilket hon kunde nå sin sjukdom

"På något sätt som är svårt att närmare beskriva tycker jag att hon är bättre; hon har genomgått en period då hon var uttråkad, håglös och missbelåten och ibland planlöst destruktiv — rev eller slog sönder saker eller smutsade ned dem. Nu får man mer en känsla av att hon lever sitt eget liv och hon är mindre tillgjord och onaturlig.

"Jag hade inte insett tidigare hur mycket hon är hemsökt av skuld och ansvarskänslor för sin destruktivitet. Hon nämner på det mest plågade sätt saker som hon slagit sönder för flera veckor sedan och som jag knappast lade märke till då. Jag gav henne en liten dask, när hon i ett kör försökte lyfta på min kjol i en affär, och glömde det sedan. Två veckor senare sade hon: 'Mamma, jag skall inte lyfta på din kjol igen.' Eller: När jag bar hennes lillasyster Susan, råkade jag stöta henne mot en dörr och hon började gråta. Pyret: 'Det var ditt fel.' Jag: 'Ja, det var mitt fel.' Pyret, mycket oroad: 'Kommer du att drömma om det nu?' Hon var mycket orolig den natten över att bli svart av den svarta mamman och bababilen.

"Prat om döda saker har blivit mer vanligt på sista tiden Förra natten ville hon mycket bestämt berätta för mig om den svarta mamman. Det började med den vanliga sjungande rösten: 'Den svarta mamman säger: var är mina mumsar, var är mina mumsar?' Sedan: 'Den svarta mamman har en strand och en gunga.' (Jag har tagit med henne till en strand för första gången, och hon

älskar att gunga.) Jag sade att det verkade inte som om hon ville att den svarta mamman skulle ha så fina saker. Hon: 'Nej, jag vill ha sönder dem. Jag vill ha sönder dina saker.' Sedan sade hon att jag hade stora mumsar och att hon ville ha dem. Sedan tycktes hon förväxla saker och ting och sade att jag ville ha hennes mumsar, och såg mycket förvirrad ut. Jag sade att hon hade små mumsar och att när hon blir större så får hon stora. 'Ja, när jag kan laga mat.' (När jag kom hem, hade jag talat om för henne, att jag hade bråttom för jag skulle laga mat åt pappa och mig själv.) Jag: 'Du har redan börjat lära dig att laga mat; du bakade ju en äggkaka.' Hon: 'Ja, jag kan bara laga döda saker.' Sedan sade hon: 'Livet är svårt' (härmade mitt uttryck); 'Det plågar mig' (hennes eget tillägg).

Melankolisk depression

"Hon nämner dig ibland, som i förbigående, t.ex. plötsligt säger hon att hon vill åka och leka med doktor Winnicotts leksaker och berätta för honom om den svarta mamman; eller när hon gör en by så är ett hus doktor Winnicotts hem."

Brev från modern

"Detta är för att bekräfta att Pyret skall komma med sin pappa för att träffa dig.

"I två dagar har hon bett att få suga på mina 'mumsar' (bröst) sedan hon gått och lagt sig på kvällen. Hon frågade med sådan ihärdighet att jag gav efter. Jag: 'Varför?' — 'Jag vill suga på dom som en slickepinne.' Efteråt bad hon mig om något hon kunde suga och tugga på och som sedan skulle åka ned i hennes mage. Sedan blev hon rädd för den svarta mamman igen. Hon ville åka till doktor Winnicott. När jag talade om för henne vilken dag hon skulle åka, sade hon: 'Och dagen efter och dagen efter det.' När jag hade gått ut hörde jag hjärtskärande gråt: 'Jag vill ha min baby, min baby, min Galli-Galli-baby'. (Galli-Galli-baby är namnet på hennes babydocka, runt vilken mycket av hennes aktiviteter brukade cirkulera, fastän inte riktigt så mycket nu längre, och det är också hennes sätt att säga sitt eget namn, Gabrielle, som hon hittills inte lyckats uttala riktigt.)"

Fjärde konsultationen (26 maj, 1964)

Som jag senare fick veta genom ett telefonsamtal, låg Gabrielle (nu två år och åtta månader) hopkurad i pappans knä och sög på hans tumme under hela tågresan.

Hon gick direkt till leksaksröran och sade: "Det är varmt här inne. Vi kom med tåg. Har du sett . . ."

Medvetet behov av hjälp — specifikt problem

Hon tog de små båtarna och satte dem på mattan. Hon sträckte sig efter ett av de stora mjuka djuren. Hon kopplade ihop loken med vagnarna. Sedan sade hon spontant: "Jag kom för bababilen."

Jag hjälpte henne med hennes försök att koppla ihop några delar till tåget. Hon arrangerade leksakerna på ett visst sätt, som inte var tillräckligt tydligt för att jag skulle förstå. Hon sade: "Fönstret (till rummet) är inte öppet." När jag öppnade det, sade hon: "Vi öppnar fönstret här."

Vi återupptog det arbete, som vi hade påbörjat.

Pyret: Vilken fin bil! Jag tycker mycket om att komma hit. Jag kom med tåg. Väntar pappa på mig? Två rum, ett för pappa och ett för mig. Tåget skakade och skakade och skakade.

Hon tog ett litet trästaket, bröt sönder det och stack in pinnen genom stationsbilens fönster. Det var en noga överlagd handling. Jag sade något om en pappa som försöker göra barn (som om bilen var en mamma). Hon bröt av två träbitar.

Flykt till objektivitet

Pyret: Vad det är varmt i rummet! På semestern var det varmt. Vi blev bruna. Babyn var brun, Susan brun baby, min syster. Hon kryper uppför trappor. Hon kissar på pottan nu.